

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit Gül** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Remziye Tosun
Diyarbakır Milletvekili

14 Nisan 2020 tarihinde kabul edilen ve 1 Ocak 2021 tarihinde yürürlüğe giren 5275 sayılı Kanun'un iyi hal değerlendirmelerine yönelik düzenleme yapılmıştır. Böylece İdare ve Gözlem Kurulu'nun, belirli suçlar kapsamında hükümlünün koşullu salıverilmesine ilişkin yetkisi artmış, iyi hal değerlendirmesine ilişkin esaslar ağırlaştırılmıştır. 14 Nisan 2020 tarihindeki düzenleme ile birlikte 5275 sayılı kanunun 89.maddesinin 1.fıkrasında pişmanlık gibi muğlak bir ölçüt getirilmiş olup *"haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı"*, *"işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlık"*, *"toplumla bütünleşmeye hazır olup olmama"* vb. sübjektif hükümler yer almaktadır. Bununla birlikte aynı maddenin 3.fıkrasında *"(...) idare ve gözlem kuruluna Cumhuriyet başsavcısı veya belirleyeceği bir Cumhuriyet savcısı başkanlık eder. Ayrıca, idare ve gözlem kuruluna Cumhuriyet başsavcısı tarafından belirlenen bir izleme kurulu üyesi ile Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı il veya ilçe müdürlükleri tarafından belirlenen birer uzman kişi katılır"* şeklinde belirtilmiştir.

Diyarbakır D Tipi Cezaevinde Sadık Özbay ve İbrahim Bulut'un cezalarının 3/4'ünü infaz etmiş olmalarına rağmen 14 Nisan 2020 tarihli yeni düzenleme ile tahliye edilmemişlerdir. Sadık Özbay'ın *"psikososyal servisin iyileştirme programlarından faydalanmadığı, işlediği suçtan dolayı pişmanlık duymadığı gibi kurum içerisinde disiplin eylemlerinin büyük çoğunluğunun örgütsel tavır ve eylem niteliğinde olan açlık grevine girmek şeklinde olduğu dikkate alındığında (...)"* gibi muğlak gerekçelerle söz konusu Kurul tarafından iyi halli olmadığına karar verilmiş ve tahliyesi ertelenmiştir. Anayasa'nın 38. maddesi *"Kimse, işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılamaz; kimseye işlendiği zaman kanunda o suç için konulmuş olan cezadan daha ağır bir ceza verilemez"*

ve TCK'nın 7.maddesinin 3.fıkrasında "güvenlik tedbirleri hakkında, infaz rejimi yönünden hüküm zamanında yürürlükte bulunan kanun uygulanır" şeklinde düzenlenmiştir. Koşullu salıverilme bakımından TCK'nın 1 ve 2.fıkralarındaki zaman bakımından uygulama kurallarının uygulanacağı açıkça belirtilmiştir. Dolayısıyla suç tarihinden sonra yürürlüğe giren hüküm aleyhe ise sanık hakkında uygulanamaz.

Bu bağlamda;

- 1- 5275 sayılı Kanun'daki yeni düzenleme, yer aldığı sübjektif hükümlerine istinaden İdare ve Gözlem Kurulu'nun belirli suçlara iyi hal değerlendirmesi Bakanlığınızca hukuka uygun mudur? Söz konusu 14 Nisan 2020 tarihli yeni düzenlemenin yarattığı keyfilik bakımından ve ayrımcılık yasağı, eşitlik, kişi hürriyeti ve güvenliği, özgürlük ve güvenlik hakkı bakımından Anayasa'nın 2, 10, 19, 36 ve 38. maddeleri ile AİHS'nin 5, 7 ve 14. maddelerine aykırı değil midir?
- 2- TCK'nun 7.maddesine istinaden 5275 sayılı kanunun 89.maddesindeki değişiklik, hükümlülerin aleyhine düzenlemeler içerdiğinden ve suçun işlendiği tarih esas alınmayarak Diyarbakır D Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nun İdare ve Gözlem Kurulu açıkça suç işlemektedir. Bakanlığınız söz konusu durumdan haberdar mıdır? Bakanlığınızca konu ile ilgili herhangi bir işlem başlatılacak mıdır?
- 3- 14 Nisan 2020 tarihli düzenlemede İdare ve Gözlem Kurulu'nun üyelerinin devletin veya kurumlarının temsili olduğu ve hükümlünün avukatının veya Baro temsilcisinin bulunmadığı göz önüne alındığında Kurulun iyi hal değerlendirmeleri bariz bir şekilde Anayasa'ya aykırı değil midir? Bu durum Bakanlığınızın bilgisi dâhilinde midir?
- 4- 1 Ocak'tan bugüne bu şekilde infazı ertelenen, koşullu salıverilmesi gerekirken Cezaevi Yönetimlerinin İdare ve Gözlem Kurulunca 'iyi halli' bulunmayan kaç hükümlü vardır?